

REPETYTORIUM

Temat: Pojęcie źródeł prawa UE. Acquiscommunautaire. Hierarchia źródeł prawa w systemie prawnym UE.

Acquiscommunautaire – pojęcie. Pojęcie i klasyfikacja prawa Unii Europejskiej.

Analiza tematu wymaga przyjęcia pewnych założeń terminologicznych w odniesieniu do pojęć występujących w prawie i polityce UE. Słowo *acqius*, zaczerpnięte z języka francuskiego może być rozumiane jako forma imiesłowu biernego od czasownika *acquerir* oznaczającego nabywać, zdobywać, zyskiwać, jak również jako forma rzeczownika oznaczającego nabywanie, zdobywanie, uzyskiwanie. W konsekwencji słowo *acquis* można rozumieć jako coś, co zostało już osiągnięte, ale nadal się rozwija. Istnienie *acqiuscommunautaire* jest od dawna niekwestionowane przez europejską doktrynę prawną¹. Termin *acquiscommunautaire* w sensie szerokim oznacza zatem całokształt dorobku prawnego Unii Europejskiej. W dosłownym brzmieniu oznacza dorobek wspólnotowy, jednakże obejmuje cały system prawny UE. Obejmuje zarówno spuścizną Wspólnot Europejskich (EWG, EWEA, EWWiS), jak i dorobek UE. Jest terminem prawnym jednak traktaty nie definiują jego znaczenia².

O powszechności określenia *acquiscommunautaire* świadczy między innymi fakt, że wyrażenie to używane jest swojej skróconej formie polegającej na pomijaniu drugiego członu wyrażenia. Równocześnie pojawiają się różnego rodzaju kombinacje słowne z użyciem słowa *acquis*, jak np. *acquis UE* lub *acquis Unii*³.

Każde państwo przystępujące do UE jest zobowiązane przyjąć *acquiscommunautaire* w całości. Największe znaczenie ma podział *acqiuscommunautaire* na prawo pierwotne i prawo pochodne (wtórne). W prawie pierwotnym wyróżniamy: traktaty założycielskie, reformujące i akcesyjne, a w prawie pochodnym akty prawodawcze, nieprawodawcze, instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz akty o charakterze niewiążącym⁴.

Zauważyć należy, iż kwestia hierarchii źródeł prawa w systemie prawnym UE jest przedmiotem pewnego sporu w doktrynie. Generalnie można przyjąć, iż najwyżej znajdują się

¹ S. Majkowska-Szulc, *Polskie *acqiusconstitutionnel* wobec *acqiuscommunautaire**, [w:] *Prawo Unii Europejskiej a prawo konstytucyjne państw członkowskich*, red. S. Dudzik, N. Półtorak, Warszawa 2013, s.166.

² A. Szachoń, *Źródła prawa Unii Europejskiej*, [w:] *Prawo Unii Europejskiej z uwzględnieniem Traktatu z Lizbony*, red. A. Kuś, Lublin 2010, s. 167.

³ S. Majkowska-Szolc, *op. cit.*, s. 166-167.

⁴ A. Szachoń, *op. cit.*, s. 168.

zasady prawa, które wywodzą się z prawa międzynarodowego i tradycji prawnych państw członkowskich. następnie wymienić należy wspomniane wyżej prawo pierwotne, do których znajduje zastosowanie zasada *lex posterior derogat legi priori*. Do prawa pierwotnego należy też Karta Praw Podstawowych UE, której Traktat z Lizbony nadał taką samą moc jak traktatom. Dalej kolejno mamy umowy międzynarodowe zawierane przez UE z innymi podmiotami stosunków międzynarodowych. Niżej znajdują się akty prawodawcze, jako najwyższe akty prawa pochodnego oraz pozostałe akty prawa pochodnego w/w. Poza tym instrumenty Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz prawo niewiążące. Wydaje się, że hierarchię zamyka orzecznictwo TSUE, aczkolwiek dopóki wiążące akty prawne UE jednoznacznie nie określą kwestii hierarchiczności źródeł prawa UE będą występować spory w doktrynie⁵.

⁵ *Ibidem*, s. 199-170.